

РЕШЕНИЕ

№ 28

гр. Карнобат, 31.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – КАРНОБАТ, IV СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Тонка В. Мархолева

при участието на секретаря Петя Н. Ганчева
като разгледа докладваното от Тонка В. Мархолева Гражданско дело № 20232130100775 по описа за 2023 година

Предявени са искове от „**АГРО СТИЛ 2015**“ ЕООД, ЕИК 203806415, със седалище и адрес на управление село Лозарево, „Извън регулация“ № 1, община Сунгурларе, обл.Бургас, действащо чрез управителя си Ч. Х. И. срещу **Нотариус М. Т. С.**, рег. № 581 на Нотариалната камара Адрес на нотариална кантора: гр.Карнобат, ул. "Тодор Каблешков" № 4 за заплащане на следните суми:

1. 11 199,98 лева - представляваща обезщетение за имуществени вреди причинени от виновно неизпълнение на задължението за проверка наличието на основания за прилагане на особени правила по чл. 583, ал.1 ГПК за извършване на сделка за покупко- продажба на недвижими имоти-земяделски земи, обективизирана в НА № 25/ 14.11.2018 г., том VII, рег. № 4244, н.д. 855/2018 г. на **Нотариус М. С.**, което е довело до прогласяване Нищожността на посочения нотариален акт, от която сума:

1.

1. **1 061,50 лева** - са заплатените от „Агро Стил 2015“ ЕООД разноси, свързани с извършването на Нотариалния акт - обявен за нищожен /333 лева - *заплатена нотариална такса; 705 лева - представляващи 3 % местен данък върху продажната цена от 23 500 лв. и 23,50 лева - платена д.т. за вписване на нотариалния акт в АВ, СВ./*

1.

2. **10 138,48 лева** - платени от „Агро Стил 2015“ ЕООД суми по изп.дело 217/2022 година по описа на ЧСИ Трифон Димитров, представляващи сбор от дължимите от „Агро Стил 2015“ ЕООД на с. Ю. присъдени й съдебно-деловодни разноси по гражданските дела за обявяване нищожността на нотариалния акт и разноси по изп.дело № 217/22 г. по описа на ЧСИ Т.Димитров.

2. **537.11 лева** лихва за забава върху главницата от 1 061,50 лева за периода 14.11.2018 година /извършване на прогласената за нищожна сделка/ до 18.09.2023 г. - предявяване на настоящия иск.
3. **51.73 лева** - законна лихва за забава върху главницата от 10 138,48 лева от 05.09.2023 г. /датата на плащането по изп. дело № 20228010400127 по описа на ЧСИ Трифон Димитров до 18.09.2023 г.-предявяване на настоящия иск, ведно със законовата лихва върху главницата от предявяване на иска до окончателното плащане на сумите.

Ищецът сочи в **исковата молба**, че с Нотариален акт № 25/14.11.2018 година, том VII, рег. № 4244, н.д. 855/2018 г. на Нотариус М. С. „АГРО СТИЛ 2015" ЕООД закупило за сумата от 23 500 лева от с. М. Ю. описаните в акта недвижими имоти-зеделски земи, като сумата на продажната цена била заплатена изцяло от Дружеството чрез банков превод по банкова сметка на Продавача. С влязло в сила Решение № 260063/25.05.2021 година на РС-Карнобат по гр.д. 175/2020 г. по описа на РС-Карнобат договорът за покупко-продажба на земеделските земи бил прогласен за нищожен, поради това, че нотариалното удостоверяване не отговаряло на изискванията за валидност по чл. 576 от ГПК, поради неспазване на изискванията на чл. 583, ал.1 ГПК, като съдът приел, че продавачката с. Ю., която била глухоняма не е прочела нотариалния акт и не е написала в него собственоръчно, че го е прочела и че е съгласна със съдържанието му. В съдебните производства пред КРС, БОС и ВКС, като трето лице - помагач била конституирана и нотариус М. С., която е извършила сделката. Същата обяснила, че на 14.11.2018 г. с. Ю. е била в кантората ѝ, където нотариалният акт е прочетен и предоставен на страните за собственоръчно изписване на имената им. Видно от представените съдебни решения Нотариусът бил посочил, че за нея Ю. е била само един "мълчалив продавач", както и че не е забелязала жестомимични знаци, от които да заключи, че Ю. е глухоняма. Изтъква се, че лицата по ал. 1 на чл. 583 ГПК /нями, глухи или глухоняма/ са неграмотни нотариусът е длъжен да им назначи тълковник, чрез който да се съобщи на глухото или глухонямо лице съдържанието на документа и да се предаде одобрението на прочетеното от нямото или глухонямо лице, като в тези случаи нотариусът трябва да се увери, че тълковникът и тези лица взаимно се разбират и пр.

Изискването на ГПК за лично явяване пред нотариуса на лицата или техните пълномощници, чиито изявления следва да бъдат удостоверени в нотариалния акт и които съставляват част от съдържанието на нотариалния акт е с повелителен характер, именно защото Нотариусът е длъжен лично /непосредствено/ да възприеме и да се увери в наличието или отсъствието на редица факти и обстоятелства от които зависи правилното провеждане на Нотариалното производство. Настоява, че в рамките на нотариалното производство, Нотариус М. С. не проверила дали някоя от страните не страда от състояние, което изисква спазването на особените правила на ГПК, като така е допуснала нарушение на специалните изисквания на чл. 583 от ГПК, довели впоследствие до прогласяване нищожността на нотариалния акт. В тази връзка се твърди, че е на лице проява на груба небрежност от страна на Нотариусът при провеждане на нотариалното производство. Ако той бе изискал от Продавача гласно да заяви дали чува и разбира случващото се, Нотариусът би установил че с. Ю. не чува и не може да говори, което автоматично би било основание производството да се развие при спазване на особените правила, установени от ГПК. В резултат на това, сделката, обективирана в посочения НА е прогласена от съда за нищожна, а „АГРО СТИЛ 2015" ЕООД било осъдено да заплати направените от с. Ю. съдебно-деловодни разноски,

както и да върне владението на имотите. Твърди се още, че за събиране на дължимите й суми за разноси по делата с. Ю., образувала изп.дело № 127 по описа на ЧСИ Трифон Димитров, дължимите суми по което били общо в размер на 10 138, 48 лв., от които: 7 757,75 лева дължими по ИЛ № 260000/17.01.2023 година, издаден от РС - Карнобат по гр.дело № 175/2020 година по описа на РС - Карнобат, 1 000 лева - присъдени разноси на с. Ю. по изпълнителното дело и 1 380,73 лева - такси и разноси към ЧСИ в изпълнителното дело, като сумата от 10 138,48 лева била заплатена от „Агро Стил 2015“ ЕООД по сметка на ЧСИ Трифон Димитров на 05.09.2023 година. Изтъква, че платените от „АГРО СТИЛ 2015“ ЕООД разноси за извършване на обявената за нищожна сделка /нотариална такса, местен данък, д.т. за вписване на нотариалния акт/, както и всички суми, които Дружеството било заплатило на с. Ю. /в това число такси и разноси за образуваното изпълнително дело 217/2022 година по описа на ЧСИ Трифон Димитров/ представлявали имуществени вреди пряка и непосредствена последица от противоправното деяние - бездействие на Нотариуса извършил нищожната сделка. Претендира и мораторна лихва върху посочените суми в размер на законната такава.

С горните съображения моли за осъждане на ответника, като претендира и съдебно-деловодни разноси и адв. възнаграждение.

В срока по чл. 131 от ГПК е постъпил **отговор на исковата молба**, с който се твърди, че ищцовото дружество е следвало да отправи съответните претенции пред нея за намиране на доброволно разрешаване на същите, преди да заведе дело, още повече предвид съответната задължителна застраховка "Професионална отговорност на нотариус " с предмет - отговорността й за вреди, причинени на трети лица вследствие на виновно неизпълнение на професионалните задължения. Поради това ответникът счита, че с поведението си не е дала повод за завеждане на делото, респ., че не следва да й се възлагат разноските за същото в пълния им размер. Ответницата **признава** претенцията по отношение сумата от **1 061,50 лева** - разноси свързани с извършването на нотариалния акт - обявен за нищожен /вкл. съответно заплатените нотариална такса ,местен данък и такса вписване/ , както и ЧАСТ от претенцията за 10 138,48 лева представляваща заплатени от ищеца средства по изп.дело № 217/2022год. по описа на ЧСИ Трифон Димитров. Изтъква, че част от присъдените за заплащане от страна на ищеца разноси по гр.д.№ 175/2020год. на РС Карнобат, респективно по възз.гр.д.№ 1318/2021 год. на ОС Бъргас и гр.д.№ 1861/2022год. на ВКС са във връзка с насрещен иск, предявен от ищеца в хода на производството за конвертиране на нищожния договор за продажба на недвижимите имоти , обективиран в НА № 25/14.11.2018 год. , том VII, per.No 4244 , н.д.№ 855/2018 год., като първоначалното решение на РС Карнобат било обжалвано от ищеца само и единствено в частта по отхвърления насрещен иск.

Поради това **признава** претенцията в частта й по отношение на сторените от ищеца разноси в размер на 3 000 лева - адв.възнаграждение по предявения против него иск за прогласяване нищожността на нот.акт пред РС Карнобат, 1105,24 лева - съдебно деловодни разноси пред РС Карнобат и 168,00 лева -допълнително възнаграждение на вещото лице . По отношение на останалите разноси свързани с насрещния иск за конвертиране на нищожния договор, присъдени във връзка с депозираните пред БОС и ВКС съответно въззивна и касационна жалба от ищеца, счита, че тези несъмнено претърпени вреди от ищеца, не са в пряка и непосредствена последица от извършеното увреждане, като за същите твърди съпричиняване от страна на ищеца. Поради това счита, че следва да бъдат намалени пропорционално и част от

заплатените такси по образуваното изпълнително производство пред ЧСИ Трифон Димитров от ищеца. Ответницата оспорва предявената претенция за сумата от 537,11 лева - мораторна лихва за забава върху главницата от 1 061,50 лева за периода от 14.11.2018 год. до датата на завеждане на исковата молба до 18.09.2023 год. , като погасена по давност. Признава по основание претенцията по отношение на втората претендирана мораторна лихва за забава в размер на 51,73 лева върху втората главница от 10 138,48 лева, която следвало да бъде коригирана по размер. Във връзка с ФС на деликта по чл. 45 от ЗЗД оспорва причинно следствена връзка между поведението и настъпилата вреда по отношение на част от претърпените вреди.

На основание чл.219, ал.3 от ГПК в настоящото производство е привлечен като третата подпомагача страна застрахователя на ответната страна "ДЗИ - ОБЩО ЗАСТРАХОВАНЕ" ЕАД, срещу който нотариусът предявява обратен иск , който е приет за съвместно разглеждане. Ищецът по обратния иск сочи, че от 2017 год. до настоящия момент е сключвала ежегодно валидни задължителни застраховки "професионална отговорност на нотариус" с един и същ застраховател - ДЗИ Общо застраховане ЕАД, които имали ретроактивно действие. Соочи, че застрахователят е бил незабавно информиран за предявената искова претенция, като надлежно му била изпратена исковата молба и приложените към нея доказателства. В тази връзка моли при евентуално уважаване на предявените главни такива, да бъде осъдена третата подпомагача страна, като застраховател по валидни застрахователни полици с № 210717023000001/07.12.2017 год., 210718023000001/07.12.2018 г. и последващи такива по задължителна застраховка "Професионална отговорност на нотариус", да заплати на М. Т. С. застрахователно обезщетение в размер на уважените по главните искове претенции , в рамките на застрахователната сума за едно събитие от 100 000 лева . Представя писмени доказателства в подкрепа на твърденията си. Претендира разноски.

В отговор на обратния иск третото лице-помагач заявява желание спорът да бъде уреден доброволно чрез постигане на съдебна спогодба, поради и което моли за отлагане на делото. Няма възражения по редовността на исковата молба, оспорва частично основателността на исковете: в частта от 10 137,48 лв. платените от „Агро стил 2015“ ООД по и.д., а именно: сумата от 2000 лв. присъдено адвокатско възнаграждение в полза на ищеца по предявения насрещен иск, както и сумите от 1042,54 лв. и 600 лв. - разноски във връзка с депозираната въззивна касационна жалба, свързана с отхвърления от съда насрещен иск. Третото лице-помагач счита, че тези вреди не са пряка и непосредствена последица от извършеното увреждане от ответника. На следващо място оспорва като погасена по давност сумата от 537,11 лв. мораторна лихва върху главницата от 10 061.50 лв. Оспорва по размер и твърденията от ищеца разноски и такси по и.д. като счита, че сумата от 2380.73 лв. следва да бъде пропорционално намалена предвид неотносимите към извършения деликт суми, които посочва в изложението си. Не претендира съдебни разноски. Възражява срещу възнаграждението на адвоката на ищеца по главния иск, като го счита за прекомерно и не са представени доказателства за реално заплащане на сумите.

От събраните по делото доказателства, преценени поотделно и в тяхната съвкупност, съдът приема за установено следното от **фактическа страна**:

От представения по делото Нотариален акт № 25/14.11.2018 година, том VII, рег. № 4244, н.д. 855/2018 г. на Нотариус М. С., рег. № 581 на Нотариалната камара, вписан в Агенция по вписванията, Служба по вписванията - гр.Карнобат, вх. рег. № 4055/14.11.2018 година, акт 195, том XII, дело 2139/2018 година (л. 6-7) се установява, че ищецът „АГРО СТИЛ 2015" ЕООД е закупил, за сумата от 23 500 лева, от продавача

С. М. Ю. описаните в акта 14 бр. земеделски земи, като видно от Преводно нареждане от 14.11.2018 година до „Юробанк България“ АД (л. 8) сумата за продажната цена била преведена на продавача в деня на изповядване на сделката. От приложената сметка/фактура от 14.11.2018 г. по чл. 89 от ЗННД (л. 9) е видно, че ищецът е заплатил нотариални такси в размер на 333 лв. с ДДС. От представените преводни нареждания до „Юробанк България“ АД (л. 9-10) се установява, че във връзка с прехвърлителната сделка ищецът е заплатил и 705 лева - представляващи 3 % местен данък върху продажната цена от 23 500 лв. и 23,50 лева - държавна такса за вписване на нотариалния акт в АВ, СВ-Карнобат.

Съдът по настоящото производство с доклада, по делото, обективиран в определение №656 от 22.11.2023 г., обявено за окончателно в ОСЗ от 19.12.2023 г., е приел за служебно известно, че с Решение № 260063/25.05.2021 г. на РС-Карнобат по гр.д. 175/2020 г., постановено при участието на настоящия ответник като трето лице помагач на страната на настоящия ищец, сделката, обективирана в НА № 25/14.11.2018 година, том VII, рег. № 4244, н.д. 855/2018 г. е била прогласена за нищожна на основание липса на съгласие и законна форма, отхвърлен е като неоснователен насрещният иск на „Агро Стил 2015“ ЕООД за конвертиране на нищожния договор за продажба в предварителен такъв и обявяването му за окончателен на осн. чл. 19, ал. 3 от ЗЗД, прието е за установено, че с. Ю. е собственик на имота, предмет на нищожната продажба и „Агро Стил 2015“ ЕООД е осъдено да й предаде владението. Видно от приложеното по делото решение в полза на ищцата с. Ю. са били присъдени разноси в размер на 6 105, 24 лв., от които от които 3000 лева – адвокатско възнаграждение за предявяване на исковете (за нищожност и петиторните искове), 2000 лева – адвокатско възнаграждение за предявения насрещен иск и 1105,24 лева – съдебноделоводни разноси, като последната е била осъдена да плати сумата от 168,00 лева по депозитната сметка на РС-Карнобат, представляваща допълнително възнаграждение на вещото лице по допуснатата съдебно-оценителна експертиза.

Обявено е за служебно известно и че с Решение № 66 от 24.01.2022 г. по в.гр.д. №1318 от 2021 г. (л. 18-24) е потвърдено първоинстанционното решение в частта по отхвърления насрещен иск, като в останалата част, а именно – по исковете за нищожност поради липса на съгласие на договора за покупко-продажба и по иска по чл. 108 от ЗС спрямо имотите, предмет на същия договор за покупко-продажба, последното е влязло в сила. Със същото въззивно решение „Агро стил 2015“ ЕООД е било осъдено да заплати на с. Ю. 1042.51 лева пред въззивната инстанция разноси за адвокат и дневни разходи за процесуалния представител.

Обявено е за служебно известно на настоящия състав и че с Определение №50964 от 21.12.2022 г. по гр.д. №1861 от 2022 г. на ВКС (л. 25-28) не е допуснато въззивното решение до касационно обжалване, като „Агро стил 2015“ ЕООД е било осъдено да заплати на с. Ю. сумата от 600 лв. пред касационната инстанция разноси за адвокат.

Издаден е ИЛ №260000 от 17.01.2023 г. от КРС по гр.д. №175 от 2020 г. (л. 29) за общата сума от 7 747, 75 лв., представляваща направените от с. Ю. съдебни разноси по делото, а именно: 6105.24 лева пред КБРС; 1042.51 лева пред въззивната инстанция – Окръжен съд-Бургас и 600.00 лева пред ВКС, както и за сумата от 10.00 лева-държавна такса за издаване на изпълнителни листи. Въз основа на ИЛ е образувано при ЧСИ Трифон Димитров, рег. №801 с район на действие БОС изп. дело 127 от 2022 г., по което до длъжника (настоящ ищец) била изпратена покана за доброволно изпълнение (л. 31) на задължението му към вискателя с. Ю. в размер на общо 10 138, 48 лв., включващо 7 757, 75 лв. по ИЛ от 17.01.2023 г., 1000 лв. разноси за адвокатско

възнаграждение (видно от изисканата по настоящото дело служебна справка по изп.дело № 127/2022год., съдържаща информация между кои лица, на какво основание и за какви суми е образувано последното, както и за всички заплатени такси от ищеца), 1 380, 73 лв. такси по тарифа към ЗЧСИ (включващи обикновени такси по ТТЗЧСИ 516 лв. и по т. 26 от ТТЗЧСИ – 864, 73 лв.). Не се спори, а и се установява от приложеното по делото банково бордеро от 05.09.2023 г. (л. 32), че длъжникът „Агро стил 2015“ ЕООД е заплатил изцяло задължението си по изп. дело №127/22 г.

По делото са приложени и Застрахователни полици №210717023000001 от 07.12.2017 г., №210718023000001 от 07.12.2018 г.; №210719023000001 от 04.12.2019 г.; №210720023000001 от 09.12.2020 г.; №210721023000001 от 10.12.2021 г.; №210722023000001 от 12.12.2022 г. (л. 51-55 вкл.), видно от които М. Т. С. в качеството си на нотариус е застраховала професионалната си отговорност за вреди, причинени на трети лица вследствие виновно неизпълнение на задълженията си при "ДЗИ Общо застраховане" ЕАД с ЕИК № 121718407 със срок по първата полица: начало- 13.12.2017 г. и край- 12.12.2018 г., и лимит на отговорност: за едно събитие 100 хил лв., за всички събития – 200 хил. лв., със застрахователна премия 469, 20 лв. с ДДС, която е внесена от застрахования на 12.12.2017 г. Крайната дата, до която е действало застрахователното покритие е 12.12.2023 г. с предвидена ретроактивна дата 13.12.2017 г. Представени са доказателства, че ответницата е уведомила застрахователното дружество, като му е изпратило исквата молба по настоящето дело и приложенията към нея, получени от ответника по обратния иск на 26.09.2023 г. в 12.30 ч. видно от пощенската разписка (л. 56). Представена е и разпечатка от онлайн кореспонденция с дата 21.09.2023 г., от съдържанието на която е видно, че представител на ответното ЗАД е поискал от ищеца по обратния иск получените на 26.09.23 г. по пощата документи във връзка с регистрирането на щета. В ОСЗ от 23.01.2024 г. е представена друга извадка от онлайн кореспонденция от 19.12.2023 г. (л. 87) с ответното ЗАД, от която е видно, че щетата е регистрирана под №21072952300001.

От така установеното съдът прави следните **правни изводи**:

Съгласно разпоредбата на чл. 73, ал. 1 от ЗННД нотариусът носи имуществена отговорност за вредите, причинени от виновно неизпълнение на неговите задължения, съгласно Закона за задълженията и договорите, но не повече от удостоверявания материален интерес. По силата на препращането към ЗЗД, предпоставките за уважаване на иска са общите предпоставки за осъществяване фактическия състав на деликтната отговорност по чл. 45 от ЗЗД, при условията на кумулативност: наличие на противоправно действие или бездействие, допуснато от нотариуса при осъществяване на възложените му нотариални функции; настъпила вреда; вина на длъжностното лице независимо от нейната форма-умисъл или небрежност, която се предполага и причинно-следствена връзка между деянието и вредата. Отговорността за вреди е ограничена до размера на удостоверявания материален интерес, който представлява паричната оценка на удостоверяваното право. В нормите на чл. 96 и чл. 97 от ЗННД законодателят е дефинирал как се определя "удостоверяваният материален интерес" за определени видове нотариални удостоверявания. Съгласно чл. 96, ал. 1, т. 1 от ЗЗДН удостоверяваният материален интерес при прехвърляне и удостоверяване право на собственост върху вещи е пазарната цена на вещта.

В конкретния случай за да прогласи нищожността на сделката КРС с Решение № 260063/15.05.2021 година по гр.д. 175/2020 г. е приел, че продавачката с. Ю., която е глухоняма, не е прочела нотариалния акт и не е написала в него собственоръчно, че го

е прочела и че е съгласна със съдържанието му. Във въпросното производство като трето лице - помагач е участвал и ответника-нотариус по настоящото дело, поради което последната е обвързана от доказателствената сила на мотивите към Решение № 260063/15.05.2021 на КРС. Със сила на пресъдено нещо е установено, че на 14.11.2028 година с. Ю. е била в кантората на Нотариус С. където НА е прочетен и предоставен на страните за собственоръчно изписване на имената им. Безспорно установено е, че Нотариусът в нарушение на изискването на чл. 583 ГПК не е отчел, че с. Ю. е глухоняма. В настоящия случай, безспорно установено е още, че при започване на нотариалното производство и при проверка самоличността, дееспособността и представителната власт на явилите се лица, а и впоследствие при осъществяване на самото нотариалното производство, Нотариус М. С., рег. № 581 на Нотариалната камара не е проверила дали някоя от страните не страда от състояние, което изисква спазването на особените правила на ГПК, като така е допуснала нарушение на специалните изисквания на чл. 583 от ГПК. При сключването на сделката пред нотариус М. С., никоя от страните не е уведомила нотариуса, че с. Ю. е глухоняма, поради което у нотариуса по никакъв начин не е възникнало съмнение, че продавачът е глухоням и не е възприел съдържанието на прочетения на глас /от нотариуса/ нотариален акт. Това е довело до нарушаване на нотариалната процедура и след като в нотариалния акт не е отразено, че продавачът Ю. се е запознала със съдържанието му – прочела го е и е съгласна с него, нотариалното удостоверяване е прогласено за нищожно на осн. чл. 576, вр. чл. 583 от ГПК. В резултат на това, сделката, обективирана в гореспоменатия НА е обявена от съда за нищожна, а „АГРО СТИЛ 2015“ ЕООД, е осъдено да заплати направените от с. Ю. съдебно-деловодни разноски, както и да върне владението на имотите, за което са издадени изпълнителни листи. Предвид гореизложеното безспорно се установяват първите две препоставки на чл. 45 от ЗЗД, а именно противоправност и деяние под формата на бездействие от страна на ответника.

Предвид релевираните признания в ОИМ, страните не спорят за това, че: ответницата дължи на ищеца сумата от 1 061,50 лева, представляващи разноски свързани с извършването на нотариалния акт - обявен за нищожен /вкл. съответно заплатените нотариална такса, местен данък и такса вписване/, както и ЧАСТ от претенцията за 10 138,48 лева представляваща заплатени от ищеца суми по изп.дело № 217/2022год. по описа на ЧСИ Трифон Димитров, включващи сторените от ищеца разноски в размер на 3 000 лева - адв.възнаграждение по предявения против него иск за прогласяване нищожността на нот.акт пред РС Карнобат, 1 105,24 лева - съдебно деловодни разноски пред РС Карнобат и 168,00 лева -допълнително възнаграждение на вещото лице. Не се спори и за това, че ответницата дължи лихва за забава върху посочените суми.

Спорът по главния осъдителен иск се концентрира върху наличието (или липсата) на пряка и непосредствена причинно следствена връзка с установеното противоправно деяние и настъпилите вреди, в претендирания размер, изразяващи се в съдебни разноски пред втората и касационната инстанция, а впоследствие и във връзка с образуваното изпълнително производство за събиране на сумите, представляващи съдебни разноски, сторени по повод отхвърления на първа и втора инстанция насрещен конститутивен иск за конвертиране на нищожния договор за покупко-продажба в предварителен такъв и обявяването му за окончателен по реда на чл. 19, ал. 3 от ЗЗД.

Съгласно и т.1 на ППВС № 1/23.12.1968 год. по силата на чл. 45 и сл. ЗЗД на обезщетяване подлежат всички вреди, които са пряка и непосредствена последица от

увреждането. Това следва и от изричната разпоредба на чл. 51, ал.1 ЗЗД. Между деянието и настъпилата вреда следва да има причинно следствена връзка, което е елемент от фактическия състав на чл. 45 ЗЗД. С оглед на това не подлежат на обезщетяване вреди, които макар и да имат връзка с поведението на ответника по претенция за обезвреда, не се явяват пряка и непосредствена последица на извършения от него деликт. В хипотезата на чл. 45 ЗЗД доказването на причинно следствена връзка между поведението на дееца и увреждането, чието обезщетение се търси, е за ищеца и това значи, че той следва по пътя на пълно главно доказване да установи, че деянието е решаващо, вътрешно необходимо /не случайно/ свързано с резултата; в цялата поредица от явления причината – деянието, да предшества следствието – вредата, и да го поражда, като вредата закономерно да произтича от деянието. Деянието е необходимо условие за настъпване на вредата тогава, ако при мислено изключване на поведението на деликвента, тя не би настъпила, т. е., ако при това изключване неправомерният резултат не настъпи, следва да се констатира, че е налице причинна връзка между поведението на деликвента и настъпилия вредоносен резултат. Необходимо е обаче причинният процес да се ограничи до неговото типично, закономерно, а не случайно развитие. То е достатъчно условие, когато би причинило вредата само при обичайно стечение на обстоятелствата (арг. от Решение № 9 от 2.02.2018 г. на ВКС по гр. д. № 1144/2017 г., III г. о., ГК).

Вредата е пряка, когато тя следва закономерно от неизпълнението на определени задължения и е непосредствена, когато противоправният резултат директно предпоставя вредата, без намесата на други фактори на въздействие (арг. от Решение № 449 от 17.06.2009 г. на ВКС по гр. д. № 3696/2007 г., IV г. о., ГК).

В конкретния случай няма спор и изрично се признава от ответника, че заплатените от ищеца суми в размер на 1 061,50 лева за нотариална такса, местен данък и такса вписване, както и сторените от ищеца разноски в размер на 3 000 лева за адв. възнаграждение по предявения против него иск за прогласяване нищожността на нот.акт пред РС Карнобат, 1 105,24 лева - съдебно деловодни разноски пред РС Карнобат и 168,00 лева -допълнително възнаграждение на вещото лице, произтичат пряко и непосредствено от неспазването от негова страна на правилото, предписано в чл. 583, ал. 1 от ГПК. Настоящият състав е на мнение, че предявяването на насрещен иск за конверсия на договора за покупко-продажба обаче не представлява непосредствена последица от противоправното деяние. Действително причинната връзка с настъпилите вреди е пряка, тъй като ако нотариусът беше проверил дали лицето-продавач е глухонямо и се бе уверил в това, че разбира последствията и условията на прехвърлителната сделка, както и че във връзка с тях дава безусловното си съгласие, нямаше да се стигне до предявяване на претенция за нищожност, както и противопоставената ѝ насрещна претенция за конвертиране на недействителната сделка в предварителен договор и обявяването му за окончателен. Въпреки това предявяването на насрещен иск следва да се счете за въпрос на личен избор на ответника, поставен извън обичайното осъществяване на правото му на защита срещу заявена против него претенция за нищожност и предпоставен от стремежът му страните да останат обвързани от уговорените условия по сделка, по която е контроверсно информираното и безусловно дадено съгласие от продавача по нея, касателно съществените ѝ елементи. Самата разпоредба на чл. 211 от ГПК, уреждаща правилата за предявяване на насрещен иск, е поставена в глава 15 на ГПК, озаглавена „Отклонения във връзка с предмета на делото“, което обуславя извод за това, че изборът на конкретното офанзивно процесуално поведение на ответната страна не

следва именно типичния, закономерен ход на общия исков процес, въвеждайки кумулативно обективно една допълнителна претенция срещу ищеца. Поради това не може да се приеме, че разносните сторени във връзка с обжалването пред въззивния съд и касационната инстанция, както и тези в хода на принудителното изпълнение, са в непосредствена връзка с противоправното поведение на деликвента. Предвид гореизложеното искът за присъждане на обезщетение за сторените разноски пред КРС, представляващи : 2000 лева – адвокатско възнаграждение за предявения насрещен иск, пред БОС в размер на 1042.51 лева за адвокат и дневни разходи за процесуалния представител, пред ВКС - 600 лв. разноски за адвокат следва да бъде отхвърлен. Разносните пред ЧСИ, свързани с принудителното събиране на дълга, също следва да се сметат за пряка и непосредствена последица от неправомерното поведение на ответника, доколкото последните са сторени с оглед събиране на съдебните разноски, извършени по повод незаконосъобразното нотариално удостоверяване и предявения иск за нищожност и ревандикация. Поради това съразмерно следва да бъдат намалени и разносните пред ЧСИ, претендирани в общ размер от 2 380, 73 лв. такси по тарифа към ЗЧСИ и адвокатско възнаграждение на 1 301, 03 лв. Следователно искът за присъждане на обезщетение за вреди от непозволено увреждане следва да бъде уважен до размера от **6 635, 03 лв.**, като за остатъка до 11 199, 98 лв. следва да бъде отхвърлен.

Съгласно разпоредбата на чл. 86, ал. 1 от ЗЗД при неизпълнение на парично задължение, длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. В настоящия случай приложима е нормата и на чл. 84, ал. 3 от ЗЗД, съгласно която при задължение от непозволено увреждане длъжникът се смята в забава и без да бъде поканен. С уважаването на главния иск за паричното вземане, произтичащо от деликта, води като законова последица и уважаването на иска за присъждане на законната лихва върху претендираната сума от 1 061, 50 лв. Относно началната дата, от която започва да тече лихвата за забава съдът приема, че непозволеното увреждане е настъпило на 14.11.2018 г. - денят, в който е изповядана покупко-продажбата. Релевирано е от ответната страна възражение по чл. 111, в. „б“ от ЗЗД за погасяване на част от претенцията по давност, което съдът намира за основателно, поради което акцесорната претенция за обезщетение за мораторна лихва следва да се уважи за периода от 18.09.2020 г. до 18.09.2023 г. в размер от **338, 28 лв.**

На лице е признание по отношение втората претенция за лихва върху сумата от 10 138 лв. от 05.09.23 г. до 18.09.23 г. по основание и възражение спрямо размера ѝ, което е основателно. Предвид установеното, че обезщетението следва да бъде в размер от 6 635, 03 лв., законната лихва се изчислява посредством онлайн калкулатор на **33, 85 лв.**

По обратния иск:

Задължителната застраховка "Професионалната отговорност" е вид застраховка за вреди от гражданска отговорност по смисъла на КЗ и се изразява в задължението на застрахователя за обезщетяване на вредите, причинени на трети лица, различни от застрахования. Като вид разновидност на застраховка "Гражданска отговорност", задължителната застраховка "Професионалната отговорност" е изрично уредена в действащия КЗ, притежава присъщите санкционна, превантивна и обезщетителна функции, а елементите на специалния фактическия състав, от който се поражда са: деяние - действие или бездействие на лице, извършващо определена дейност в рамките на упражнявана от него професия, противоправност на деянието, изразяваща се в неизпълнение на задълженията му при и по повод същата, настъпила в процеса на осъществяване на съответната професионална дейност, вреда в правната сфера на лице,

извън застрахования, вина на упражняващия конкретната професионална дейност с проявните форми умисъл или небрежност и причинна връзка между деянието на извършващия определената дейност и настъпилия в чуждата правна сфера вредоносен резултат. За разлика от КЗ (отм.) в действащия Кодекс на застраховането, в сила от 16.01.2016 г., законодателят в чл. 469 КЗ е определил дефинитивно застрахователното събитие при застраховка "Професионална отговорност" – настъпване на вредоносния резултат, за който застрахованият е отговорен. Възприетото законодателно разрешение и анализът на елементите от фактическия състав на задължителната застраховка "Професионална отговорност" позволяват да се приеме, че ако вредата не е настъпила, т. е. не се е проявила, не е осъществен и фактическият състав на професионалната отговорност, което изключва да е реализирано и застрахователното събитие. Застрахователното събитие не е противоправното и виновно деяние на застрахования, а вредата от него. / арг. от Решение № 60263/02.12.2021 г. по гр. д. № 622/21 г., ВКС, IV г. о., Решение № 355/19.03.2019 г. п гр. д. № 8515/18 г., ВКС, II т. о. /

Застрахователното събитие е реализиране на покрития от застраховката риск, а покритият риск е опасността от възникване на деликтна отговорност на нотариуса по чл. 73 от ЗННД и проявлението на вредоносните последици. Отговорността възниква от определен в правната норма фактически състав, и то само, ако са осъществени всичките му елементи (обективни и субективни) - противоправното деяние и вредоносните последици, при действието на договора със застрахователя, фактическият състав на застрахователното събитие е бил окончателно завършен.

Застраховката "Професионална отговорност" е задължителна за нотариусите, доколкото задължението им за застраховане произтича от специалния закон- чл. 30 от ЗННД. В КЗ е предвидено, че застрахователното събитие е настъпването на вредоносния резултат за трето лице, различно от застрахования и именно той подлежи на обезщетяване. КЗ предвижда възможност за ретроактивно покритие на застрахователния договор, т. е. за период преди датата на сключването му. Няма пречка такава клауза да бъде уговорена между застрахован и застраховащ. В случая по полицата от 07.12.2017 г. е предвидено ретроактивно застраховане, което да покрие отговорността на застрахованото лице и за времето от 13.12.2016 г. до 13.12.2017 г. Задължено лице за изплащане на застрахователно обезщетение е ответникът. В случая събитието е вредоносният резултат, настъпил за третото увредено лице – ищецът по главния иск – на 14.11.2018 г. – в периода на действие на посочения застрахователен договор с покритие от 13.12.2017 г. до 12.12.2018 г.

Съгласно чл. 435 от КЗ, ако застрахованият е удовлетворил увреденото лице има право да получи от застрахователя застрахователно обезщетение в рамките на застрахователната сума/ лимита на отговорността/ и на покритието на застрахователния договор при спазване на изискванията на чл. 434 от КЗ. Пасивно легитимиран да отговаря по предявения иск е застрахователят.

Предвид уважаването на главния иск, ответницата Нотариус М. С. следва да бъде осъдена да заплати обезщетение за имуществени вреди на увреденото от нея лице в качеството ѝ на нотариус, при наличието на валидно застрахователно правоотношение. Противоправното действие е настъпило на 14.11.2018 г., когато в нарушение на своите задължения по закон, ищецът по обратния иск е изповядала правна сделка. Вредата за третото лице е възникнала веднъж 2018 г., когато е заплатило дължимите нотариални такси, местен данък и такса към Агенция по вписванията и втори път – когато след отправената покана за доброволно изпълнение на 05.09.2023 г. е погасило всичките си задължения по изп. дело №127 от 2022 г. на ЧСИ Трифон Димитров, по което време е

действала приложената по делото застрахователна полица от 12.12.2022 г. с период на покритие от 13.12.2022 г. до 12.12.2023 г. Тогава е възникнала вредата за третото лице, тъй като в този момент е било лишено от негово имуществено благо. Това право има цена, която представлява вредоносния резултат. Така се е проявил вредоносния резултат – на 14.11.2018 г. и на 05.09.2023 г., с което е завършен фактическият състав на застрахователното събитие. Осъществили са с е и предпоставките на деликта-действие или бездействие, което да е противоправно, да е извършено от застрахованото лице при или по повод на неговата професионална дейност, вина на извършващия професионална дейност в нейните форми умишъл или небрежност, вреда в сферата на трето лице и причинна връзка между нея и деянието. Те са установени по съдебен ред. Затова следва да се приеме, че се е осъществило застрахователното събитие в периода на покритие на застрахователния договор и ищецът има право да получи платеното от него на увреденото лице, като съгласно приложените полици самоучастие не се прилага.

Не са налице предпоставките за отказ на застрахователя да плати застрахователно обезщетение, чието установяване е било в негова тежест. Следователно исковете са основателни за сумите от **6 635, 03 лв., 338, 28 лв. и 33, 85 лв.**

Правото на ищеца по обратния иск е обусловено от изпълнението на задължението му спрямо увредения - ищите по първоначалния иск, т. е. условно. Така ответникът по обратния иск следва да бъде осъден да плати на ищеца по обратния иск сумата от 7 007, 13 лв. обезщетение за имуществени вреди, със законната лихва за забава от 18.09.2023 г. до датата на плащането ѝ.

По разноските:

При този изход на спора с правна възможност да претендират разноски разполагат, както ищецът, така и ответникът, в това число по обратния иск.

Ищите по главния иск претендират по списък по чл. 80 от ГПК съдебни разноски по делото за платена държавна такса от 471, 55 лв., 1 700 лв. адвокатско възнаграждение и 70 лв. за пътни разноски. С оглед принципа за документална обусловеност на разноските следва да бъде уважено искането за присъждане на разноски за държавна такса и адвокатско възнаграждение, доказателства за изплащането на които са представени пред съда. Липсват доказателства за сторени пътни разноски от адв. И.. На основание чл. 78, ал. 1 от ГПК ответникът следва да заплати на ищите направените по делото разноски за държавна такса и адв. възнаграждение в размер на 1 290, 74 лв. съразмерно с уважената част от иска.

На ответника по главния иск се дължат разноски с оглед изрично искане и представен списък на осн. чл. 78, ал. 3 от ГПК съразмерно с отхвърлената част от иска в размер на 710, 63 лв. с ДДС. По обратния иск изрично искане за разноски не е отправено, поради което и такива не се дължат.

Водим от гореизложеното съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Нотариус М. Т. С., рег. № 581 на Нотариалната камара с Адрес на нотариална кантора: гр.Карнобат, ул. "Тодор Каблешков" № 4 да заплати на „АГРО СТИЛ 2015“ ЕООД, ЕИК 203806415, със седалище и адрес на управление село

Лозарево, „Извън регулация" № 1, община Сунгурларе, обл.Бургас, действащо чрез управителя си Ч. Х. И. на основание чл. 73, ал. 1 от ЗННД обезщетение за претърпените имуществени вреди в резултат на допуснато нарушение на задължението си по чл. 583 от ГПК, в размер на:

1.1. 1 061,50 лева - заплатените от „Агро Стил 2015" ЕООД разноси, свързани с извършването на Нотариалния акт - обявен за нищожен /333 лева - заплатена нотариална такса; 705 лева - представляващи 3 % местен данък върху продажната цена от 23 500 лв. и 23,50 лева - платена д.т. за вписване на нотариалния акт в АВ, СВ./, ведно със законовата лихва върху главницата от предявяване на иска до окончателното плащане на сумите.

1 . 2 5 573, 53 лева - платени от „Агро Стил 2015" ЕООД суми по изп.дело 217/2022 година по описа на ЧСИ Трифон Димитров, представляващи част от дължимите от „Агро Стил 2015" ЕООД на с. Ю. присъдени й съдебно- деловодни разноси по гражданските дела за обявяване нищожността на нотариалния акт и разноси по изп.дело № 217/22 г. по описа на ЧСИ Т.Димитров , ведно със законовата лихва върху главницата от предявяване на иска до окончателното плащане на сумите , като за горницата до претендираните 10 138,48 лв. искът следва да бъде **ОТХВЪРЛЕН**.

2. 338, 28 лв. лихва за забава върху главницата от 1 061,50 лева за периода 14.11.2018 година /извършване на прогласената за нищожна сделка/ до 18.09.2023 г. , като за горницата до претендираната сума от 537.11 искът следва да бъде **ОТХВЪРЛЕН** , като погасен по давност за периода от 14.11.2018 г. до 18.09.2020 г.

3.33, 85 лв. лева - законна лихва за забава върху главницата от 10 138,48 лева от 05.09.2023 г. /датата на плащането по изп. дело № 20228010400127 по описа на ЧСИ Трифон Димитров до 18.09.2023 г.-предявяване на настоящия иск, като за претендираната горница до 51.73 искът следва да бъде **ОТХВЪРЛЕН**.

ОСЪЖДА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА КОМПАНИЯ "ДЗИ Общо застраховане" ЕАД с ЕИК № 121718407, със седалище и адрес на управление гр.София р-н Триадица , бул."Витоша"№ 89Б да заплати на Нотариус М. Т. С., рег. № 581 на Нотариалната камара с Адрес на нотариална кантора: гр.Карнобат, ул. "Тодор Каблешков" № 4 застрахователно обезщетение по задължителна застраховка "Професионалната отговорност" в размер на **7 007, 13 лв.**, ведно със законната лихва за забава от 18.09.2023 г. до датата на плащането й.

ОСЪЖДА Нотариус М. Т. С., рег. № 581 на Нотариалната камара с Адрес на нотариална кантора: гр.Карнобат, ул. "Тодор Каблешков" № 4 да заплати на „АГРО СТИЛ 2015" ЕООД, ЕИК 203806415, със седалище и адрес на управление село Лозарево, „Извън регулация" № 1, община Сунгурларе, обл.Бургас, действащо чрез управителя си Ч. Х. И. на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК направените по делото разноси в размер на **1 290, 74 лв.**

ОСЪЖДА „АГРО СТИЛ 2015" ЕООД, ЕИК 203806415 да заплати на Нотариус М. Т. С., рег. № 581 на Нотариалната камара с Адрес на нотариална кантора: гр.Карнобат, ул. "Тодор Каблешков" № 4, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК съдебни разноси съразмерно с отхвърлената част от иска в размер на **710, 63 лв.**

Решението е постановено при участието на " ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА КОМПАНИЯ "ДЗИ Общо застраховане" ЕАД като третото лице-помагач на страната на Нотариус М. Т. С. в качеството й на ответник по главния иск.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд-Бургас в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Карнобат: _____